Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Pawlaka
na 46. posiedzeniu Senatu
w dniu 27 listopada 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Szanowna Pani Minister!

Zwracam się z uprzejmą prośbą o podjęcie pilnych i zdecydowanych działań służących wzmocnieniu systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu włocławskiego. Analiza „Raportu o stanie Powiatu Włocławskiego za 2024 rok" jednoznacznie wskazuje na poważne dysproporcje między zakresem obowiązków nakładanych na samorząd a realnymi możliwościami ich wykonania, wynikającymi z poziomu dostępnych środków finansowych. Z raportu wynika, że powiat realizuje szereg kompleksowych programów, obejmujących działania zarówno profilaktyczne, jak i interwencyjne oraz terapeutyczne. Wśród nich znajdują się: powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy, program działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych przemocą, program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc oraz program psychologiczno-terapeutyczny. Ich realizacja stanowi fundament lokalnego systemu wsparcia, jednak, co powiat podkreśla w raporcie, odbywa się to w warunkach znaczącego ograniczenia finansowania, które uniemożliwia prowadzenie działań w skali odpowiadającej faktycznym potrzebom mieszkańców.

W 2024 r. powiat włocławski otrzymał z budżetu państwa jedynie 15 tysięcy zł na realizację programu korekcyjno-edukacyjnego. Dodam, że środki te są przekazywane z dużym opóźnieniem, bo dopiero w listopadzie. Przy tak niskim poziomie finansowania i późnym terminie realizacji możliwe było objęcie programem jedynie 15 osób. Zrealizowano 30 godzin sesji indywidualnych oraz 30 godzin zajęć grupowych, a program ukończyło ostatecznie 11 uczestników. W 2025 r. możliwości tej pomocy są jeszcze mniejsze.

Raport powiatowy wyraźnie wskazuje, że choć samorząd podejmuje wysiłki na rzecz przeciwdziałania przemocy, to brak odpowiednich środków finansowych uniemożliwia pełne wykonywanie założeń przyjętych programów, a także ogranicza możliwości reagowania na pojawiające się potrzeby. Oznacza to, że mieszkańcy powiatu, szczególnie tych gmin, w których dostęp do transportu publicznego jest ograniczony, mają znikome możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej czy interwencyjnej.

W związku z tym zwracam się do pani minister z prośbą o odpowiedź na następujące pytania.

1. Czy ministerstwo planuje zwiększenie dotacji dla powiatów na realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc, w szczególności w powiatach wiejskich, takich jak powiat włocławski?

2. Czy rozważane jest wprowadzenie stałego, wieloletniego mechanizmu finansowania działań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych, tak aby zapewnić ich ciągłość oraz stabilność organizacyjną?

3. Czy ministerstwo zamierza rozszerzyć finansowanie punktów poradnictwa specjalistycznego, tak aby mogły one funkcjonować w wymiarze czasowym większym niż 2 godziny tygodniowo?

4. Czy trwają prace nad uruchomieniem odrębnego programu finansowania dla powiatów o rozproszonej strukturze osadniczej, w których dostęp do specjalistycznych usług wsparcia jest szczególnie utrudniony?

5. Czy ministerstwo planuje opracowanie i wdrożenie ogólnopolskiego programu szkoleniowego dla pracowników OPS, Policji, kuratorskiej służby sądowej oraz zespołów interdyscyplinarnych, mającego na celu wzmocnienie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?

6. Czy przewidywane jest zwiększenie puli środków przeznaczonych na działania profilaktyczne i edukacyjne kierowane do rodzin zagrożonych przemocą?

7. Czy ministerstwo analizuje wpływ obecnego poziomu finansowania programów korekcyjnych na ich skuteczność, zwłaszcza w powiatach o rosnącej liczbie zgłoszeń przemocy, takich jak włocławski, i czy podejmowane są działania zmierzające do dostosowania finansowania do skali problemu?

Zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi na powyższe pytania, podkreślając jednocześnie, że skuteczny system przeciwdziałania przemocy domowej wymaga adekwatnych zasobów finansowych, organizacyjnych oraz szkoleniowych.

Stanisław Pawlak